

TEN GELEIDE	5
<i>Hendrik Halbe</i>	
INLEIDING	7
1. THINK GLOBAL, ACT LOCAL: MAASVLAKTE II EN HET MAINPORTCONCEPT [1993-2008]	15
1. Inleiding	17
2. Mainportconcept als basis voor Maasvlakte II	18
3. Mainportconcept en Maasvlakte II onder druk	20
4. Alternatief voor het mainportconcept	22
5. Conclusie	24
2. HAVENVISIES: MENSEN MAKEN HET VERSCHIL	27
1. Inleiding	29
2. Plan 2000+: de pragmaticus	29
3. Het Nieuwe Rotterdam	30
4. Havenplan 2010: de visionairs	31
5. Havenplan 2020: de ondernemers	33
6. Havenplan 2030: de verbinders	34
7. De Toekomst	35
3. DE OPKOMST EN ONDERGANG VAN DE HSL ALS POLITIEK EN BESTUURLIJK MAINPORTCONCEPT	37
1. Gepasseerd station	39
2. Het begin van PKBA	40
3. De intrede van de markt	43
4. De langzame ontrafeling	46
5. De wurggreep van optimistisch plannen	47
4. ACHTERGRONDEN BIJ HET ONTSTAAN EN DE TOEPASSING VAN HET MAINPORTCONCEPT	51
1. 1988: de start van een aparte mainportaanpak op nationaal niveau	53
2. Waarom deze nationale stellingname in 1988?	53
3. Aanpak van het mainportconcept sinds de introductie	55
4. Slot	56

5. MAINPORT ROTTERDAM EN HET KRIMPENDE CONTAINERACHTERLAND	59
1. Introductie	61
2. Mainport als logistiek concept	63
3. Mainport als marketing- en beleidsconcept	64
4. Dynamiek van het containerachterland van Rotterdam	66
5. Conclusie: de effecten van het mainportconcept	68
6. EEN PLEIDOOI VOOR VERNIEUWING: 25 JAAR MAINPORTSTRATEGIE SCHIPHOL	69
1. De mainportstrategie van Schiphol: Een oplossing, maar voor welk probleem?	71
2. Een stip op de horizon: The next big thing	72
3. Evolutie van de mainportstrategie Schiphol	74
4. Waarom is de mainportstrategie zo onveranderlijk?	81
5. Conclusie: geen vernieuwing	83
6. Tijd voor vernieuwing	84
7. MAINPORT DEBAT	87
1. Nut en noodzaak van het mainportconcept	89
2. Terugblik op het mainportconcept	91
3. De toekomst van het mainportconcept	92
4. Conclusie	94
CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	95
REFERENTIES	101
OVER SMO	107
OVER DE AUTEURS	109
SMO-PUBLICATIES	111